

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۳۱. بودجه بخش فناوری نانو

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

دوره یازدهم – سال اول
شماره چاپ: ۳۸۰
تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۹/۲۳
شماره ثبت: ۳۰۰
کد موضوعی: ۳۱۰
شماره مسلسل: ۱۷۳۳۹
دی‌ماه ۱۳۹۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده.....
۲	مقدمه.....
۲	۱. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو به تفکیک دستگاه اجرایی.....
۴	۲. اعتبارات هزینه‌ای ستاد توسعه فناوری نانو.....
۵	۳. اعتبارات هزینه‌ای سایر دستگاه‌های فعال در بخش فناوری نانو.....
۶	۴. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو به تفکیک برنامه.....
۸	۵. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش فناوری نانو.....
۸	نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....
۹	منابع و مأخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۳۱. بودجه بخش فناوری نانو

چکیده

فناوری نانو یکی از فناوری‌های کلیدی است که می‌تواند تأثیر شگرفی در اقتصاد جوامع داشته باشد و توجه به آن در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه روزبه‌روز در حال افزایش است. در این گزارش به بررسی اعتبارات بخش فناوری نانو در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ و مقایسه آن با قوانین بودجه سال‌های قبل براساس برنامه‌ها و دستگاه‌های مرتبط با فناوری نانو پرداخته شده است.

بررسی اعتبارات به تفکیک دستگاه - برنامه، دستگاه‌های اصلی و سایر دستگاه‌های مرتبط با فناوری نانو بررسی شد. بررسی اعتبارات دستگاه‌های اصلی و دیگر دستگاه‌های فعال در این بخش نشان می‌دهد که اعتبارات پیش‌بینی شده برای بخش فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹، حدود ۱۵/۲ درصد افزایش یافته است و به حدود ۸۲۶ میلیارد ریال رسیده است. اعتبارات پیش‌بینی شده برای «ستاد توسعه فناوری نانو» در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹، رشد ۱۳ درصدی دارد و در حدود ۷۲۲ میلیارد ریال است. حدود ۸۷ درصد اعتبارات بخش فناوری نانو به ستاد فناوری نانو اختصاص دارد. از نظر برنامه و فعالیت، حدود ۷۵۱ میلیارد ریال (۹۱ درصد) از اعتبارات لایحه بودجه ۱۴۰۰ به فعالیت‌های برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو و مبلغی حدود ۴۹ میلیارد ریال برای فعالیت‌های برنامه پژوهش‌های کاربردی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی (حدود ۶ درصد) و همچنین اعتباری در حدود ۲۶ میلیارد ریال برای توسعه و گسترش علوم پزشکی (حدود ۳ درصد) در نظر گرفته شده است.

در مجموع بررسی اعتبارات مصوب برای توسعه فناوری نانو نشان از روند آسمی رو به رشد سرمایه‌گذاری دولت در توسعه این فناوری در سال‌های اخیر دارد اما با توجه به نرخ تورم سالانه، روند ارزش واقعی اعتبارات مصوب برای توسعه فناوری نانو کاهشی بوده است این در حالی است که به منظور دستیابی به جایگاه مناسب در بین ۱۵ کشور برتر فناوری نانو و ارتقای مداوم این جایگاه، حمایت کافی و مستمر از این فناوری اولویت‌دار، ضروری است.

مقدمه

فناوری‌های نوین به‌عنوان فناوری‌های کلیدی و محور توسعه پایدار، نقش بسیار مهمی در تعیین موقعیت علمی، اقتصادی و استراتژیک کشورها نسبت به یکدیگر ایفا می‌کنند، به همین دلیل بسیاری از کشورها به‌منظور حفظ استقلال و ورود به بازار رقابت با دیگران، سهم عمده‌ای از فعالیت‌های علمی، پژوهشی و نوآورانه خود را به دستیابی و توسعه فناوری‌های نوین اختصاص داده‌اند. هدف از این فعالیت‌ها تبدیل ایده‌های نو و ثروت‌آفرین به محصولات فناورانه جدیدی است تا به بازار مصرف عرضه شود.

فناوری نانو نیز یکی از فناوری‌های کلیدی است که می‌تواند تأثیر شگرفی در اقتصاد جوامع داشته باشد و نقش مهمی در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان دارد و توجه به آن در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه چشم‌انداز، سیاست‌های کلی علم و فناوری، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، نقشه جامع علمی کشور و برنامه ششم توسعه، مورد توجه قرار گرفته است. به‌طوری که در سیاست‌های کلی نظام در دوره چشم‌انداز به توسعه علوم و فناوری‌های جدید از جمله نانوفناوری اشاره شده است.

تخصیص اعتبار کافی به این حوزه یکی از راهکارهای اجرایی شدن این سیاست‌هاست. گزارش حاضر به بررسی و تجزیه و تحلیل اعتبارات پیش‌بینی شده برای برنامه‌های مربوط به فناوری نانو در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ پرداخته است.

۱. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو به تفکیک دستگاه اجرایی

اعتبارات توسعه فناوری نانو در قالب چندین برنامه در قوانین بودجه سالیانه پیش‌بینی شده است. یکی از مهمترین این برنامه‌ها، برنامه «حمایت از توسعه فناوری نانو» است که اعتبار مربوط به آن ابتدا در سال ۱۳۹۱ در اختیار معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری بود و در سال‌های بعد به تدریج اعتبار آن به ستاد ویژه توسعه فناوری نانو منتقل شد، به‌طوری که از سال ۱۳۹۴ اعتبار برنامه مزبور به‌طور کامل در اختیار ستاد ویژه توسعه فناوری نانو قرار گرفته است.

اعتبارات بخش فناوری نانو در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ شامل اعتبارات دستگاه‌های اصلی فعال در بخش فناوری نانو و اعتبارات برنامه‌ها و فعالیت‌های دیگر دستگاه‌های فعال در این بخش است. در جدول ۱ اعتبارات بخش فناوری نانو به تفکیک دستگاه‌های اصلی و دیگر دستگاه‌های فعال در این حوزه ارائه شده است.

بررسی جدول ۱ نشان می‌دهد که در لایحه بودجه ۱۴۰۰، ۷ فعالیت مرتبط با فناوری نانو وجود دارد که اعتبارات مربوط به آنها در قالب ۴ برنامه و بین ۴ دستگاه اجرایی کشور پخش شده است. اعتبارات پیش‌بینی شده برای بخش فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹،

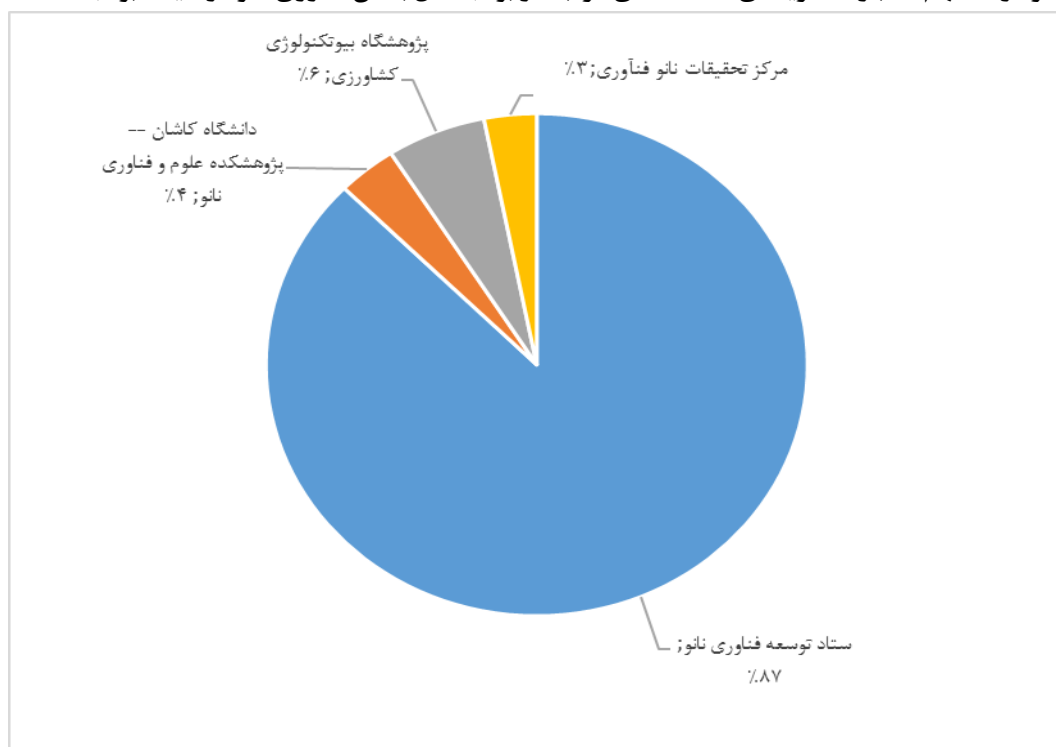
حدود ۱۵/۲ درصد افزایش یافته است و از ۷۱۷ میلیارد ریال به حدود ۸۲۶ میلیارد ریال رسیده است. بیشترین رشد اعتبارات هزینه‌ای (حدود ۴۶ درصد) مربوط به فعالیت بکارگیری نانو تکنولوژی در کشاورزی در پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی است و در رتبه بعدی مرکز تحقیقات نانو فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران با ۳۳ درصد رشد در اعتبارات هزینه‌ای قرار دارد. در رتبه سوم نیز ستاد توسعه فناوری نانو قرار دارد که رشد اعتبارات هزینه‌ای آن تنها در حدود ۱۳ درصد رشد دارد که با توجه به نرخ تورم سالانه، اعتبارات هزینه‌ای واقعی آن کاهش یافته است.

جدول ۱. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو به تفکیک دستگاه-برنامه در قانون بودجه ۱۳۹۹ و لایحه ۱۴۰۰

درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای دستگاه*	رشد (درصد)	اعتبار (میلیون ریال)		فعالیت مرتبط	برنامه	دستگاه
		لایحه ۱۴۰۰	قانون ۱۳۹۹			
۱۰۰	۱۲,۸	۳۱۳,۸۵۵	۲۷۸,۲۱۶	کمک به تجاری‌سازی	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو (۱۸۰۴۰۱۵۰۰۰)	ستاد توسعه فناوری نانو (۱۰۱۰۰۵)
	۱۷,۴	۹۵,۸۰۰	۸۱,۶۰۰	دوره آموزشی		
	۱۳,۱	۳۹,۶۰۰	۳۵,۰۰۰	برنامه‌ریزی و نظارت		
	۱۲,۰	۲۷۳,۰۰۰	۲۴۳,۷۰۰	توسعه زیرساخت		
	۱۳,۱	۷۲۲,۲۵۵	۶۳۸,۵۱۶	جمع اعتبارات		
۱۰۰	۱۲,۵	۲۹,۲۰۵	۲۵,۹۵۰	پروژه پژوهشی	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو (۱۸۰۴۰۱۵۰۰۰)	دانشگاه کاشان -- پژوهشکده علوم و فناوری نانو (۱۲۰۰۱۵)
	۱۲,۵	۲۹,۲۰۵	۲۵,۹۵۰	جمع اعتبارات		
۱۲	۴۶,۴	۴۸,۹۳۸	۳۳,۴۳۷	بکارگیری نانو تکنولوژی در کشاورزی	برنامه پژوهشهای کاربردی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی (۱۳۱۰۰۲۱۰۰۰)	پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی (۱۵۱۱۰۰)
	۴۶,۴	۴۸,۹۳۸	۳۳,۴۳۷	جمع اعتبارات		
۱۰۰	۳۳,۶	۲۵,۹۲۰	۱۹,۴۰۰	ارائه خدمات پژوهشی	برنامه توسعه و گسترش علوم پزشکی (۱۸۰۵۰۴۴۰۴۷)	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران - مرکز تحقیقات نانو فناوری (۱۲۴۳۱۰)
	۳۳,۶	۲۵,۹۲۰	۱۹,۴۰۰	جمع اعتبارات		
	۱۵,۲	۸۲۶,۳۱۸	۷۱۷,۳۰۳	جمع کل		

در نمودار ۱ سهم اعتبارات بخش فناوری نانو هرکدام از دستگاه‌های فعال از بودجه کل پیش‌بینی شده (سرانه هر دستگاه) در این حوزه نشان داده شده است. همان‌طور که در نمودار ۱ مشخص است، از بین ۴ دستگاه اجرایی مرتبط با بخش فناوری نانو، ستاد توسعه فناوری نانو، ستاد توسعه فناوری نانو، ستاد توسعه فناوری نانو ذیل معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری قرار دارد و ۸۷ درصد از اعتبارات را به‌خود اختصاص داده است. پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی است که ۶ درصد از اعتبارات بخش فناوری نانو را داراست. پژوهشکده علوم و فناوری نانو دانشگاه کاشان ۴ درصد از اعتبارات بخش فناوری نانو را به خود اختصاص می‌دهد. مرکز تحقیقات نانوفناوری زیرمجموعه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران نیز حدود ۳ درصد از اعتبارات هزینه‌ای بخش نانوفناوری را به خود اختصاص می‌دهد.

نمودار ۱. سهم اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های مرتبط از بودجه کل بخش فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰

۲. اعتبارات هزینه‌ای ستاد توسعه فناوری نانو

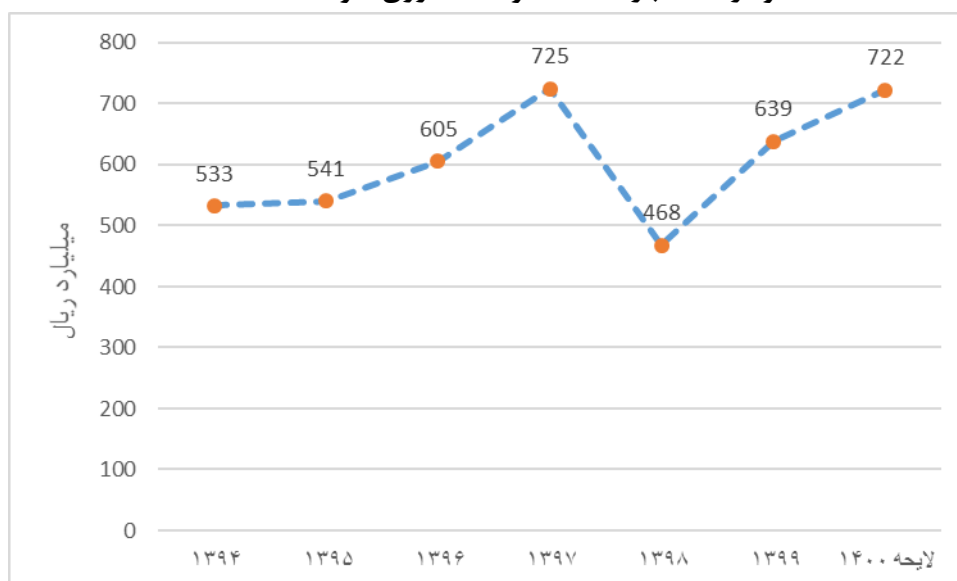
ستاد توسعه نانوفناوری به‌عنوان متولی اصلی توسعه این فناوری، وظایفی از جمله تصویب اهداف، راهبردها و سیاست‌های کلان و برنامه ملی توسعه فناوری نانو، تقسیم وظایف کلی دستگاه‌ها و تعیین مأموریت‌های بخشی و هماهنگی آنها و نظارت عالی بر تحقق اهداف و برنامه‌ها را دارد. همچنین طبق سند «راهبرد آینده نانوفناوری» دستیابی به سهم مناسبی از تجارت جهانی با

استفاده از فناوری نانو، ایجاد زمینه مناسب برای بهره‌مندی از مزایای فناوری نانو در جهت ارتقای کیفیت زندگی مردم و نهادینه شدن توسعه پایدار و پویای علوم و فناوری و صنعت نانو از اهداف برنامه توسعه فناوری نانو است. بنابراین اختصاص بودجه متمرکز به توسعه نانوفناوری و نقش‌محوری ستاد فناوری نانو در مدیریت و هدایت برنامه‌های مرتبط با نانو در کشور یکی از عوامل تأثیرگذار در موفقیت نسبی برنامه‌های توسعه نانو و حرکت به سمت تحقق اهداف سند «راهبرد آینده توسعه فناوری نانو» خواهد بود.

نمودار ۲ اعتبارات ستاد توسعه فناوری نانو طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۰ را نشان می‌دهد. همان‌طور که در نمودار مذکور مشاهده می‌شود مقدار اسمی این اعتبارات تا سال ۱۳۹۷ روند افزایشی داشته اما در سال ۱۳۹۸ کاهش ۳۶ درصدی داشته اما در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و لایحه بودجه ۱۴۰۰ روند افزایشی داشته و با ۱۳ درصد رشد به ۷۲۲ میلیارد ریال رسیده است که در حدود مبلغ مصوب سال ۱۳۹۷ است. شایان ذکر است که با توجه به نرخ تورم، ارزش واقعی اعتبارات تخصیص یافته به ستاد فناوری نانو در سال‌های اخیر کاهش یافته است.

نمودار ۲. اعتبارات ستاد توسعه فناوری نانو (۱۳۹۴-۱۴۰۰)

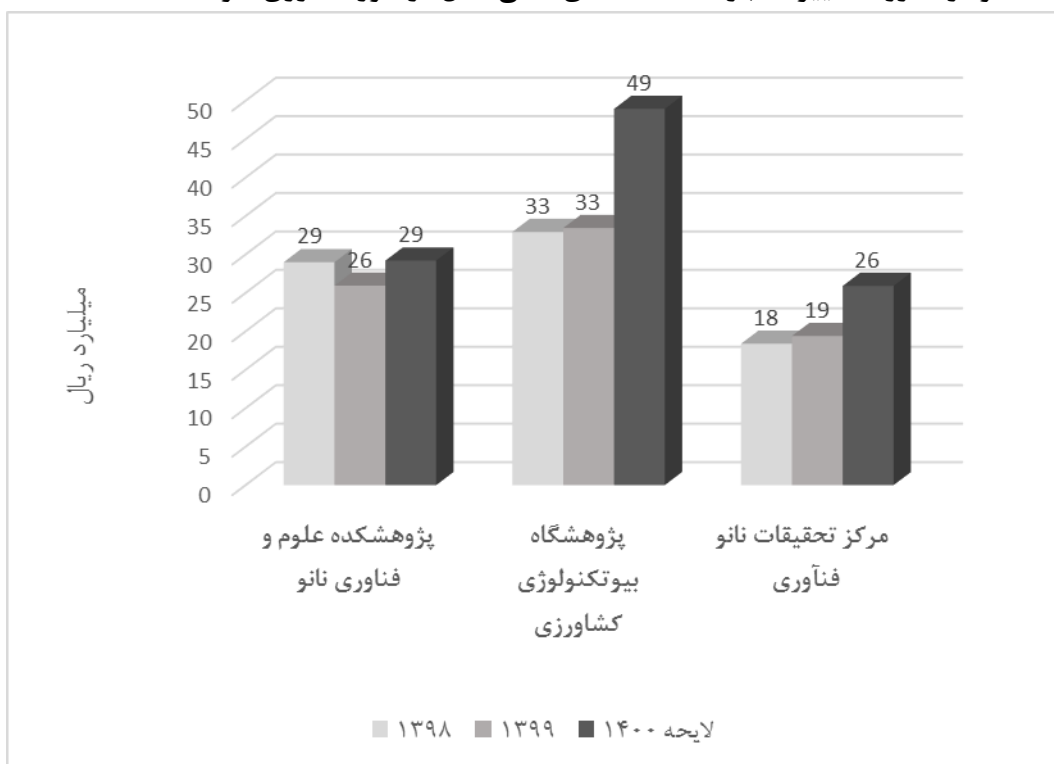

۳. اعتبارات هزینه‌ای سایر دستگاه‌های فعال در بخش فناوری نانو

دستگاه‌هایی که تمامی فعالیت‌های آنها مرتبط با حوزه فناوری نانو هستند؛ یعنی مرکز تحقیقات نانوفناوری و پژوهشکده علوم و فناوری نانو را می‌توان به‌عنوان دستگاه‌های اصلی فعال در حوزه فناوری نانو در نظر گرفت. روند تغییرات اعتبارات این دستگاه‌ها طی سال‌های ۱۳۹۸-۱۴۰۰ در نمودار ۳ نشان داده شده است.

نمودار ۳ نشان می‌دهد اعتبارات پیش‌بینی شده در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون ۱۳۹۹، برای همه دستگاه‌های اصلی به صورت اسمی افزایش یافته است. اعتبار در نظر گرفته‌شده برای مرکز تحقیقات نانو فناوری در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹، حدود ۳۴ درصد افزایش داشته و به مبلغ حدود ۲۶ میلیارد ریال رسیده است. از طرف دیگر اعتبارات پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی نیز در برنامه بکارگیری نانو تکنولوژی در کشاورزی نسبت به بودجه سال قبل ۴۶ درصدی افزایش یافته است و به مبلغی در حدود ۴۹ میلیارد ریال است. همچنین به پژوهشکده علوم و فناوری نانو زیرمجموعه دانشگاه کاشان نیز ۲۹ میلیارد ریال در لایحه بودجه ۱۴۰۰ اعتبار هزینه‌ای اختصاص یافته است.

نمودار ۳. روند تغییر اعتبارات دستگاه‌های اصلی فعال در حوزه فناوری نانو (۱۳۹۸-۱۴۰۰)

۴. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو به تفکیک برنامه

نحوه تخصیص بودجه مربوط به برنامه «حمایت از توسعه فناوری نانو» به دستگاه‌های مختلف نشان می‌دهد اعتبارات اجرای این برنامه در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹ از طریق نهاد ریاست جمهوری توزیع می‌شده است. در سال ۱۳۹۰ نهاد ریاست جمهوری و معاونت علمی فناوری رئیس‌جمهور مشترکاً توزیع بودجه اجرای این برنامه را برعهده داشته‌اند که البته بودجه نهاد ریاست جمهوری بیشتر بوده است. در سال ۱۳۹۱ این برنامه کاملاً به معاونت علمی فناوری رئیس‌جمهور واگذار شده است و در ادامه با در نظر

گرفتن ردیف بودجه جدا برای ستاد توسعه فناوری نانو، بودجه آن مستقیماً در اختیار معاونت و نهاد توسعه فناوری نانو قرار داده شد که سهم ستاد نانو به طرز چشمگیری بیشتر از معاونت علمی فناوری رئیس‌جمهور بود. تمرکز بودجه مربوط به توسعه فناوری نانو در ستاد نانو که طبیعتاً با تمرکز مدیریت، برنامه‌ریزی و هدایت برنامه‌های توسعه نانو در کشور توسط این نهاد همراه است، یکی از دلایل موفقیت نسبی عملکرد ستاد نانو در مقایسه با دیگر ستادهای مشابه است.

اعتبارات بخش فناوری نانو برحسب برنامه در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۹ نیز در جدول ۲ آورده شده است. همانطور که در جدول مذکور مشاهده می‌شود اعتبارات هزینه‌ای این بخش از ۳ برنامه اصلی تامین می‌شود. طبق جدول مذکور حدود ۹۱ درصد اعتبارات این بخش در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به فعالیت‌های برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو اختصاص دارد که از مبلغی در حدود ۶۴۴ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به ۷۵۱ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده است که در حدود ۱۳ درصد رشد اسمی را نشان می‌دهد.

همچنین حدود ۶ درصد اعتبارات این بخش در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به فعالیت‌های برنامه پژوهش‌های کاربردی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی اختصاص دارد که از مبلغی در حدود ۳۳ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به حدود ۴۹ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده است که در حدود ۴۶ درصد رشد اسمی را نشان می‌دهد.

و در انتها حدود ۳ درصد اعتبارات این بخش در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به فعالیت‌های برنامه توسعه و گسترش علوم پزشکی اختصاص دارد که از مبلغی در حدود ۱۹ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به حدود ۲۶ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده است که در حدود ۱۵ درصد رشد اسمی را نشان می‌دهد.

جدول ۲. اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو برحسب برنامه در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

(میلیون ریال)

ردیف	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۹		لایحه بودجه ۱۴۰۰	
		مبلغ	درصد از کل	مبلغ	درصد از کل
۱	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو	۶۶۴،۴۶۶	۹۲/۶	۷۵۱،۴۶۰	۹۰/۹
۲	برنامه پژوهش‌های کاربردی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۳۳،۴۳۷	۴/۷	۴۸،۹۳۸	۵/۹
۳	برنامه توسعه و گسترش علوم پزشکی	۱۹،۴۰۰	۲/۷	۲۵،۹۲۰	۳/۱
	جمع کل	۷۱۷،۳۰۳	۱۰۰	۸۲۶،۳۱۸	۱۰۰

۵. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش فناوری نانو

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش فناوری نانو برحسب برنامه در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۹ نیز در جدول ۳ آورده شده است. همانطور که در جدول مذکور مشاهده می‌شود تنها اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش در ستاد توسعه فناوری نانو و از یک برنامه اصلی تامین می‌شود. طبق جدول مذکور اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طرح توسعه فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به از مبلغی ۴۰ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به ۵۰ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده است که در حدود ۲۵ درصد رشد اسمی را نشان می‌دهد.

جدول ۳. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش فناوری نانو در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

رشد (درصد)	اعتبار (میلیون ریال)		عنوان طرح	برنامه	دستگاه
	قانون ۱۳۹۹	لایحه ۱۴۰۰			
۲۵/۰	۴۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰	توسعه فناوری نانو	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو (۱۸۰۴۰۱۵۰۰۰)	ستاد توسعه فناوری نانو (۱۰۱۰۰۵)
۲۵/۰	۴۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰	جمع کل		

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در بررسی اعتباری لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کشور در بخش فناوری نانو و مقایسه آن با سال‌های اخیر نکات زیر قابل توجه است:

- دستیابی به سهم مناسبی از تجارت جهانی با استفاده از فناوری نانو، ایجاد زمینه مناسب برای بهره‌مندی از مزایای فناوری نانو در جهت ارتقای کیفیت زندگی مردم و نهادینه شدن توسعه پایدار و پویای علوم و فناوری و صنعت نانو از اهداف برنامه توسعه فناوری نانو در سند «راهبرد آینده نانوفناوری» است. همچنین براساس هدفگذاری نقشه جامع علمی کشور، در سال ۱۴۰۴ باید ۲ درصد سهم بازار نانوی جهان متعلق به ایران باشد.

- اعتبارات هزینه‌ای پیش‌بینی شده برای بخش فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹، حدود ۱۵/۲ درصد افزایش یافته است و به حدود ۸۲۶ میلیارد ریال رسیده است.

- اعتبارات پیش‌بینی شده برای «ستاد توسعه فناوری نانو» به‌عنوان مرجع اصلی سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، راهبری اجرایی، هماهنگی و رصد حوزه فناوری نانو، در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۹، رشد ۱۳ درصدی دارد و در حدود ۷۲۲ میلیارد ریال است. به عبارت دیگر با توجه به نرخ تورم سالانه، رشد ارزش واقعی اعتبارات هزینه‌ای ستاد توسعه فناوری نانو کاهش داشته است.

- از منظر دستگامی، حدود ۸۷ درصد اعتبارات بخش فناوری نانو به ستاد توسعه فناوری نانو اختصاص دارد. همچنین ۶ درصد اعتبارات کل فناوری نانو لایحه بودجه ۱۴۰۰ متعلق به پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی، ۴ درصد نیز به پژوهشکده علوم و فناوری نانو و ۳ درصد به مرکز تحقیقات نانو فناوری تعلق دارد.

- اعتبارات هزینه‌ای بخش فناوری نانو در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به فعالیت‌های ۳ برنامه اصلی اختصاص دارد. مبلغی حدود ۷۵۱ میلیارد ریال برای فعالیت‌های برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو بین دو دستگاه مختلف در نظر گرفته شده است که حدود ۹۱ درصد از کل اعتبارات فناوری نانو است. همچنین اعتباری در حدود ۴۹ میلیارد ریال جهت برنامه پژوهش‌های کاربردی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی و حدود ۲۶ میلیارد ریال برای برنامه توسعه و گسترش علوم پزشکی در نظر گرفته شده است.

- باید توجه داشت که اعتبارات مندرج در لایحه بودجه، به صورت پیش‌بینی بوده و ممکن است فرآیند تخصیص اعتبار ردیف‌ها کم شود، بدین معنا که در اغلب موارد، کل بودجه مصوب به دستگاه اجرایی مربوطه تخصیص پیدا نمی‌کند لذا پیشنهاد می‌شود در تبصره‌های لایحه بودجه، بندی اضافه شود که تخصیص بودجه بخش فناوری نانو صد درصد تخصیص یافته لحاظ شود.

در مجموع بررسی اعتبارات مصوب برای توسعه فناوری نانو نشان از روند اسمی رو به رشد سرمایه‌گذاری دولت در توسعه این فناوری در سال‌های اخیر دارد اما با توجه به نرخ تورم سالانه، روند ارزش واقعی اعتبارات مصوب برای توسعه فناوری نانو کاهشی بوده است این در حالی است که به منظور دستیابی به جایگاه مناسب در بین ۱۵ کشور برتر فناوری نانو و ارتقای مداوم این جایگاه، حمایت کافی و مستمر از این فناوری اولویت‌دار، ضروری است.

منابع و مأخذ

۱. بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور ۱۷. بخش فناوری نانو، شماره مسلسل ۲۸۰۱۵۲۱۴، دفتر مطالعات فناوری‌های نوین مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۹۵.
۲. بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۱۲. بخش فناوری نانو، شماره مسلسل ۲۸۰۱۴۶۶۷، دفتر مطالعات فناوری‌های نوین مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۹۴.
۳. بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور ۶. بخش فناوری نانو، شماره مسلسل ۲۸۰۱۴۰۵۱، دفتر مطالعات فناوری‌های نوین مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۹۳.
۴. قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ کل کشور.
۵. لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.
۶. مصوبه تشکیل ستاد توسعه فناوری نانو شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۸۵.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۳۳۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۳۱. بودجه بخش فناوری نانو

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه توسعه فناوری و تجاری‌سازی)

تهیه و تدوین: شاهین جوادی

مدیر مطالعه: سیدحسین دیباجیان

ناظران علمی: امیررضا شاهانی، هادی خرمی‌شاد

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. فناوری نانو

۲. بودجه

۳. ستاد توسعه فناوری نانو

۵. اعتبارات برنامه‌ای

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۱۰/۱۴